

6η ΗΜΕΡΙΔΑ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

« Μια Εικόνα, χίλιες Ιστορίες...! »

Δημιουργική αξιοποίηση λογοτεχνικών βιβλίων στο Νηπιαγωγείο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

«Εσωτερικό παιδί και παραμύθι.»

Βιωματικό εργαστήριο με την Μαριβίτα Γραμματικάκη

Θέμα του, το εσωτερικό παιδί που κρύβουμε και πως μπορούμε να επικοινωνήσουμε μαζί του μέσα από ένα παραμύθι. Και τι είναι το παραμύθι; Είναι μόνο ένας μύθος ή κρύβει τις μεγαλύτερες αλήθειες; Και πως μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε σαν μέσον επικοινωνίας, δημιουργίας, έμπνευσης, χαράς και διδασκαλίας; Τα συναισθήματα μας δημιουργούνται όχι από το συνειδητό νου, αλλά από το εσωτερικό παιδί, δηλαδή το υποσυνείδητο. Ενώ ένα κομμάτι του εαυτού μας έχει ωριμάσει και έχει καταλάβει τα πράγματα λογικά, υπάρχει ένα άλλο κομμάτι του εαυτού μας, που λειτουργεί ακόμα συναισθηματικά, όπως λειτουργούσαμε όταν ήμασταν μικρά παιδιά. Χρειάζεται να γνωρίσουμε το εσωτερικό παιδί, να το δεχτούμε, να το αγαπήσουμε και να το αφήσουμε να εκφραστεί.

«Μία εικόνα 1.000 ιστορίες!»

Βιωματικό Εργαστήριο με την Λιάνα Δενεζάκη

Τι πληροφορίες μεταφέρουν οι εικόνες και πώς μπορούμε να τις αξιοποιήσουμε για να αναπτύξουμε τον περιγραφικό και αφηγηματικό λόγο των παιδιών και να τα εμπνεύσουμε να πλάσουν τις δικές τους ιστορίες; Οι Παραμυθοκάρτες Δημιουργικής Αφήγησης, το παιγνιώδες εκπαιδευτικό υλικό που έχουν δημιουργήσει η Λιάνα Δενεζάκη και ο Μάνος Κρόκος, δείχνουν στα παιδιά έναν τρόπο να επινοούν δικές τους αφηγήσεις με εργαλεία τα επτά βασικά στοιχεία μιας φανταστικής ιστορίας όπως τα ορίζει ο Βλαντιμίρ Προπ.

Οι κάρτες καθοδηγούν τα παιδιά να πλάσουν τους ήρωες κι έπειτα να τους μπλέξουν σε περιπέτειες, καθορίζοντας τα ίδια την πλοκή και την εξέλιξη της υπόθεσης. Οι αφορμές πολλές. Ένα προκαθορισμένο θέμα το οποίο δουλεύεται εκείνη την περίοδο μέσα στην τάξη (για παράδειγμα, συνεργασία, περιβάλλον, σχολικός εκφοβισμός, ζήλια, φιλία, διατροφή), ένα ζήτημα της επικαιρότητας, και λοιπά.

Ο στόχος είναι οι μαθητές, αξιοποιώντας την πρότερη αναγνωστική εμπειρία τους και τα βιώματά τους, να δημιουργήσουν μια δομημένη φανταστική ιστορία, την οποία κατόπιν θα έχουν τη χαρά να τη δουν να παίρνει μορφή μπροστά στα μάτια τους βήμα-βήμα. Πρόκειται για μια διασκεδαστική διαδικασία που παράλληλα με τη φαντασία καλλιεργεί την κριτική σκέψη και την ενσυναίσθηση και δίνει στον εκπαιδευτικό, το γονέα, τον κηδεμόνα, κάποια στοιχεία για την ψυχосύνθεση κάθε παιδιού αλλά και για τους προβληματισμούς του. Με βιωματικές δραστηριότητες θα δούμε την ιστορία να ζωντανεύει μέσα από την εικονογράφηση και να γίνεται με το θέατρο μια μικρή παράσταση που ντύνεται σε κάθε στάδιό της με μουσική ταιριαστή. Θα δούμε πώς με απλές και εύκολες κατασκευές μπορούμε να εισαγάγουμε τα παιδιά στην ατμόσφαιρα του παραμυθιού.

Κλείνοντας, θα παρουσιαστούν φωτογραφίες και βίντεο από τον τρόπο με τον οποίο εργάστηκαν με τις Παραμυθοκάρτες κάποιοι εκπαιδευτικοί, βλέποντας πώς τις συνέδεσαν με θέματα όπως το φθινόπωρο, οι Απόκριες και τα Χριστούγεννα, κι επίσης θα δούμε πώς κάποια παιδιά, με αφορμή ένα έργο τέχνης και μόνο με τις λειτουργίες των Παραμυθοκαρτών, προσέγγισαν τον κόσμο της ζωγραφικής και τον ζωντάνεψαν.

«Βρές της εικόνας τα κρυμμένα μυστικά!»

Βιωματικό Εργαστήριο με τον Βαγγέλη Ηλιόπουλο.

Στο βιωματικό εργαστήριο ανακαλύπτουμε τα crossover picture books, δηλαδή εικονοβιβλία που απευθύνονται σε όλες τις ηλικίες, και ξεκλειδώνουμε ένα ένα τα μυστικά τους. Πολλά από αυτά τα μυστικά έχουν να κάνουν με τις παραστάσεις που έχουν τα παιδιά στο μυαλό τους, άλλα με το κείμενο του βιβλίου τους, και άλλα μόνο με την εικόνα, αφήνοντας ελεύθερη τη φαντασία του παιδιού να τα νοηματοδοτήσει.

Κι αφού δημιουργήσουμε τη δική μας gallery και παίξουμε εικαστικά παιχνίδια θα περάσουμε σε παιχνίδια με το κείμενο. Με τεχνικές δημιουργικής γραφής αλλά και θεατρικού παιχνιδιού θα ζωντανέψουμε τις εικόνες δημιουργώντας τις δικές μας ιστορίες. Όλες οι δράσεις αυτές θα λειτουργήσουν φιλιαναγνωστικά βοηθώντας το παιδί να χτίσει μια ιδιαίτερη σχέση με το βιβλίο.

Τελικά αυτή είναι η καταλληλότερη ηλικία να προσεγγίσει το παιδί τα εικονοβιβλία; Μήπως η εικόνα είναι το πιο σπουδαίο εργαλείο στα χέρια της Νηπιαγωγού για την καλλιέργεια της φιλιαναγνωσίας;

«Αξιοποίηση των εικονοβιβλίων στις τάξεις των μικρών παιδιών»

Βιωματικό Εργαστήριο με την Μαριλένα Καββαδά.

Σε αυτό το εργαστήριο η Μαριλένα Καββαδά (συγγραφέας, χορογράφος, νηπιαγωγός MEd) επιθυμεί να μοιραστεί απόψεις, προβληματισμούς και κυρίως δημιουργικές ιδέες για την αξιοποίηση των εικονοβιβλίων στις τάξεις των μικρών παιδιών, με στόχο την καλλιέργεια: Της επινόησης και της έκφρασης, της παιγνιώδους μάθησης και της κριτικής σκέψης, της

έμπνευσης και της φαντασίας, του στοχασμού και του αναστοχασμού.

Έτσι, αξιοποιώντας υλικό (κείμενο, εικόνες και μουσική) από το ΝΕΟ της μουσικό εικονοβιβλίο με τίτλο: **"Μπλουμ! Ταξιδάκι με λέξεις, νότες και εικόνες"** (Αφήγηση: Γρηγόρης Βαλτινός | Τραγούδι: Ελένη Πέτα | εικον. Μυρτώ Δεληβοριά | εκδ. ΔΙΑΠΛΟΥΣ) η συγγραφέας θα εμπυχωσει με τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών μια σειρά "ανοιχτών" βιωματικών δραστηριοτήτων αυτοσχεδιασμού, μουσικοκινητικής, χοροθεατρικής και εικαστικής έκφρασης. Έτσι ώστε, οι συμμετέχοντες να τρυπώσουν σαν παιδιά μέσα σε ονειρικούς κόσμους καταγισμού ιδεών, έμπνευσης και δημιουργίας.

Αξιοποιώντας πλήθος τεχνικών με κύριο ερέθισμα τις λέξεις, τις νότες και τις εικόνες αλλά και κύρια πεποίθηση ότι **"... η δημιουργική διαδικασία είναι έμφυτη στην ανθρώπινη φύση και είναι, επομένως, προσιτή σε όλους - μαζί της και η χαρά που δίνει το να εκφράζεσαι και να παίζεις με τη φαντασία."** (Τζιάννι Ροντάρι, Γραμματική της φαντασίας, εκδ. Τεκμήριο 1994).

Λέξεις κλειδιά: Δημιουργώντας φανταστικά τοπία με λέξεις, νότες και εικόνες - Γραμμική και μη γραμμική αφήγηση - Καταγισμό ιδεών - Αυτοσχεδιασμός - Δημιουργική κίνηση - Θεατρικό παιχνίδι - Μουσική - Εικαστικά.

«Μια λέξη χίλιες εικόνες.»

Βιωματικό Εργαστήριο με τον Αντώνη Παπαθεοδούλου.

Μαζί θα εξερευνήσουμε όλα τα είδη εικόνων στα οποία μπορούν να μεταμορφωθούν οι λέξεις των παραμυθιών. Σε εικόνες εικονογραφημένων βιβλίων για να πολλαπλασιάσουν τις ιστορίες που μπορούν να αφηγηθούν. Σε εικόνες στο μυαλό του αναγνώστη-παιδιού. Στην εικόνα του αφηγητή, του εμπυχωτή, του παρουσιαστή της ιστορίας, στη σκηνή ή στην τάξη. Σε εικόνα θεατρική. Σε εικόνα, από χαρτί, από σχοινί, από χρώματα.

Το μια λέξη χίλιες εικόνες συμβολίζει τις μορφές που μπορεί να πάρει μια ιστορία στα χέρια του νηπιαγωγού, συμβολίζει την ιστορία και τη λειτουργία της ως αφετηρία για ατελείωτα ταξίδια. Αυτά θα προσπαθήσουμε να απαριθμήσουμε, να ανταλλάξουμε, να δημιουργήσουμε καινούργια.